

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

צו עיכוב יציאה מהארץ בהליך פלילי - מהו וכיצד ניתן לבטלו?

צו עיכוב יציאה מהארץ הוא אחד הכלים העומדים לרשות הרשויות בהליכים פליליים, הליכי הוצאה לפועל, פשיטת רגל ועוד. בהליך הפלילי המטרה היא להבטיח שהאדם יגיע לחקירה, לדיונים בבתי המשפט ואף לריצוי עונשו. משום שמשמעות הצו היא הגבלת חופש התנועה של האזרח ופגיעה בחיי המשפחה והפרנסה שלו, הצו לא מוטל בקלות. גם אם הוטל, אפשר לבטלו באופן זמני או קבוע בנסיבות מסוימות. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר להלן מהו צו עיכוב יציאה מהארץ בהליך פלילי, מי רשאי לקבוע אותו ובאילו תנאים וכיצד אפשר לבטלו זמנית או סופית.

מהו צו עיכוב יציאה מהארץ?

צו עיכוב יציאה מהארץ מוטל בדרך כלל בהליכים של גירושין, הוצאה לפועל והליך פלילי. משמעותו היא שהאדם לא יכול לצאת מהארץ ובכל ניסיון שלו לצאת באחד מתוך 23 מעברי הגבול של ישראל, פרטיו יופיעו במחשבי ביקורת הגבולות. במקרה זה תיאסר יציאתו מהארץ, גם אם יש לו כרטיס טיסה כחוק.

הצו אינו עונש, אך הוא סעד חזק שפוגע בחופש התנועה ומונע מאזרח המדינה לעזוב את גבולות הארץ. חופש התנועה של אזרחים בישראל הוא זכות בסיסית שאף נכללת בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, ומשמעותה היא שכל אדם זכאי לנוע ללא מגבלה בתוך ישראל ומחוץ לה. משום כך ניתן צו זה רק לאחר שנבחנו חלופות אחרות. בהליך פלילי משמש צו עיכוב יציאה מהארץ ככלי המבטיח שאדם יתייצב לחקירה פלילית, להעמדתו למשפט פלילי או לביצוע העונש שהוטל עליו.

מי מוסמך לבקש צו עיכוב יציאה מן הארץ בהליך הפלילי?

גם אם אדם ביצע עבירה חמורה שבגינה הוא נמצא בהליך פלילי, אי אפשר לשלול את חירותו באופן אוטומטי. לכן מאושרים צווי עיכוב יציאה מהארץ רק במקרים המצדיקים את הגבלת חופש התנועה של החשוד.

בהליך פלילי מי שרשאי לבקש צו עיכוב יציאה מהארץ הם המשטרה, הפרקליטות או בית המשפט. בדרך כלל האדם המעוכב נוכח במעמד הוצאת הצו ואם לא היה נוכח, על המשטרה לעדכן אותו על הוצאתו. להלן כמה נתונים חשובים על התהליך:

□ המשטרה יכולה לבקש צו עיכוב יציאה מהארץ, אם היא חוששת שבמהלך חקירה פלילית יציאת החשוד מהארץ תזיק לחקירה. לחלופין, היא יכולה לבקש את הצו אם היא סבורה כי החשוד ייצא מהארץ כדי לחמוק מההליך הפלילי הצפוי לו.

□ צו עיכוב מהארץ יכול להיות חלק ממגבלות שחרור על תנאי של חשוד, בהסכמתו. הקצין הממונה על החקירה יכול להטיל מגבלות שונות על שחרורו, שאחת מהן היא צו עיכוב יציאה מהארץ. התנאי הוא שהחשוד הסכים לכך וכי הצו ניתן לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים (לפי סעיף 42 (ב)(2) לחוק סדר דין פלילי מעצרים). כדי להאריך תקופה זו, יש לבקש הארכה מבית המשפט.

לפי פסיקת בית המשפט העליון, אם הוגש כנגד החשוד כתב אישום לפני שהסתיימו שלושת החודשים הללו, צו עיכוב היציאה תקף לכל אורך ההליך המשפטי, אף מעבר לשלושת החודשים הראשונים.

□ בזמן דיון על שחרור ממעצר יכולה המשטרה לבקש מבית המשפט, באמצעות הפרקליטות, שאחד מהתנאים המגבילים יהיה צו

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

עִיכּוּב יציאה מהארץ (סעיף 48 לחוק סדר דין פלילי מעצרים). אם בית המשפט ישתכנע כי קיים יסוד סביר לבקשה זו, הוא רשאי לאשר את הטלת הצו. התנאים לכך דומים לתנאים הכרוכים בבקשת המשטרה לעיל, קרי:

□ קיימת אפשרות סבירה שהחשוד לא יתייצב להליכי חקירה, לדיון במשפט או לביצוע העונש שהוטל עליו.

□ אי אפשר להבטיח את ההתייצבות של האדם בתנאים אחרים, כגון ערבות.

□ אפשר לבקש צו עיכוב מהארץ כגורם מקל, ככלי שעומד לרשות ההגנה. ההגנה יכולה להסכים להטלת תנאי זה כדי שהחשוד ישתחרר ממעצר בערבות. עדיף שישאר בארץ ללא יכולת לצאת ממנה, מאשר שישאר במעצר. מומלץ לבצע הליך זה בעזרת עו"ד פלילי המכיר את הפרוצדורה, כדי לוודא שהוצאת הצו לא תשפיע על תוצאות המשפט בעתיד.

כיצד ניתן לבטל צו עיכוב יציאה מהארץ?

כדי לבטל צו עיכוב היציאה מהארץ נטל ההוכחה מוטל על כתפיו של החשוד:

□ עליו להוכיח לרשויות כי לא קיים סיכון שיברח מהארץ כדי להימנע מחקירה או מביצוע כל הליך פלילי אחר.

□ עליו להוכיח כי מרכז חייו בישראל וכי הוא מקיים בארץ חיי עבודה ומשפחה הקושרים אותו לכאן, מה שימנע ממנו להימלט לחו"ל.

□ עליו להציג ערבויות נוספות שיחזרו מחו"ל וייתייצבו בהליכים העומדים בפניו, כגון חקירה, ביצוע עונש או הליך פלילי אחר.

□ עליו להצדיק את דחיפות הנסיבות שבגינן הוא מבקש לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ. למשל אירוע משפחתי הנערך בחו"ל, פרוצדורה רפואית שקבע בחו"ל וכדומה.

בית המשפט יכול לבטל זמנית צו עיכוב יציאה מהארץ או אף לבטלו, אם הוא סבור כי היציאה מהארץ לא תאיים על שלום הציבור ולא תסכן את ההליך הפלילי. עם זאת, כדאי לדעת שבתי משפט לא מתרשמים מקלות מבקשות לביטול צו יציאה ולא ממרהים לבטלו. כדי להצליח יש לעשות עבודה משפטית נכונה ואפקטיבית.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם צו עיכוב יציאה מהארץ

צו עיכוב יציאה מהארץ הוא כלי חזק המשמש בהליך הפלילי, כדי לוודא שחשודים יתייצבו להליכי החקירה וישאו בעונש המוטל עליהם. בעבר היה אפשר לבדוק אם הוצא לאדם צו עיכוב יציאה מהארץ על ידי פנייה לכמה גורמים, והיה צריך לוודא מול כל אחד מהם אם הוצא הצו. כיום אפשר לעשות זאת בקלות באמצעות מוקד הפועל ברשות האוכלוסין וההגירה הכפופה למשרד הפנים.

מומלץ לא לנסות ולצאת מהארץ אם מוטל על אדם צו עיכוב יציאה, כי הדבר עלול להיות בעל השלכות מחמירות ומשמעותיות בהליך הפלילי הצפוי לו. את הביטול הזמני או הקבוע יש לבצע בעזרת עו"ד פלילי מיומן, המכיר את התהליכים ויוכל לסייע לאדם באפקטיביות.

במידה ומצאתם עצמכם חשודים או נאשמים בעבירה פלילית עליכם להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. עצם נקיטת הליך פלילי כנגד אדם, עלולה להעיב על שמו, לפגוע פגיעה אנושה במוניטין שלו, במשפחתו ובחיי החברה שלו, ובמקרים מסוימים אף להביא לשלילת חירותו. הזכות לקבל ייעוץ משפטי ניתנת בכל שלב של ההליך הפלילי וכדאי

01/07/2024

077-5006206

052-6885006

לנצלה החל מהשלב הראשון - החקירה במשטרה. בשלב זה יש כללים ברורים של 'עשה ואל תעשה', משום שאף שגיאה קלה מצד הנחקר עלולה להיות בעלת השלכות רציניות להמשך ההליך.

תחום הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים בירוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שייטיע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.